

## Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.  
Félévre . . . 5 » — »  
Negyedévre . . . 2 » 50 »  
Egy hóra . . . — » 85 »  
Egyes szám ára 4 kr.

## Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.  
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

# PÉCSI FIGYELŐ

## POLITIKAI NAPILAP.

## Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.  
a kir. tábla átellenében,  
hová a lap szellemi részé  
illető minden közlemény in-  
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

## Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

## B é c s.

Pécs, 1897. december 2.

Álmélkodva nézi Magyarország népe, hogy az ő politikai házastársa, akivel ez előtt harminc évvel lépett frigyre, mivé lett. Lehet-e csudálni, hogy így megismer-vén hitvesét, visszahuzódik tőle s most azon gondolkodik, hogy leereszti a határ-soropókat, vagyis becsukja a saját lak-osztályának elválasztó ajtaját, ne lássák legalább a gyermekek itthon ezt a disz-telen esaládi képet és azon gondolkodik, hogy elválék a meltatlan házastárstól, legalább is ágytól és asztaltól.

Mert adnia kell magára valamit. Szeplőtelen multjára, most kezdett máso-dik ezredéves jövőjére. Mit szól a világ, ha látja ezt a képet? Annyi bizonyos, hogy a millennáris nagy ünnepek fénye után, II. Vilmos német császár beszédének villámcsikázása nyomában, amit sötét hát-térként a maga igazi világitásában lát: abban világpolitikai tanulság rejlik és sokszor megcsufolt, sokszor megszegyeni-tett, csapásoktól lenyomott fejét magasra tarthatja a magyar.

Pedig háromszáz esztendő óta, ami rossz csak ért bennünket, mind Béctől eredt. Mohácstól egész 1867-ig be sok véres lapot jelent nemzetünk történelmé-ben mindenütt, a hol ez az egyetlen szó: Bécs előfordul. De hát ime a Nemezis suj-

toló keze most kezdi éreztetni hatalmát Ausztriával s bizony-bizony, azok a vajú-dások, a melyek a kiegyezésnek újbóli tiz évre való megkötése körül mindkét részen előfordulnak, alighanem az elválásra fog-nak vezetni.

Ezelőtt tiz esztendővel úgy Ausztri-ában, mint Magyarországon tudta min-denki, hogy lejár a monarchia két államá-nak kiegyezési szerződése; és hogy tiz esztendő múlva vagy meg kell újítani ezt a kiegyezést, vagy egészen új alapokon kell berendezni a két állam egész háztar-tását.

Mikor elmúlt ez a tiz esztendő, úgy az osztrák, mint a magyar kormány a leg-utolsó napokban kezdett csak kapkodni fűhöz-fához, hogy mi is lesz a kiegyezés-sel? A népre a régi, a ma is érvényben levő kiegyezés úgy Ausztriában, mint Ma-gyarországon valóságos teher s dehog-óhajtja valaki a kiegyezés megújítását!

Világos tehát, hogy a kiegyezésnek egyszerű megújításáról, a régi paktum változatlan elfogadásáról nem is álmod-hatott a kormány, hanem arra gondolt úgy Bécsben, mint Budapesten, hogy a régi kiegyezést mint lehetne kedvezőbb formába öltöztetni s a keserű lapdacsokat cukrozva beadni a kormányzott népeknek?

De erre is csak a legutolsó napok-ban gondolt s nem is tudott még csak hozzá se fogni a dologhoz, mert ezt előbb

tanulni kell, neki pedig erre már nem volt ideje. A minisztereket a pártélet és a politikai intrika annyira igénybe veszi, hogy nem tanulhatnak semmit. Mikor pe-dig olyan miniszterelnököt neveznek ki, a ki előtt az igaz politika olyan, mint a hajdu előtt a harangöntés: nem csuda, ha fejét veszi és nem tud mit csinálni, mikor olyan dolga akad, melyet ő ugyan nem ismer, de mégis sürgősen el kell in-tézni, s millió kritikus szem nézi, hogy hogyan intézi el.

Ez az oka annak, hogy ez év elején a Bánffy-kormány bele sem tudott kezdeni a kiegyezési tárgyalásokba. Április köze-pén az osztrák miniszterek és képviselők lejöttek Budapestre, hogy megvitassák a kiegyezési kérdéseket; de egy hét múlva kénytelenek voltak visszamenni, mert kép-telenek voltak Bánffyékkel tárgyalni.

Már ekkor hangoztatta mindenki, hogy a kormány el fog késni a kiegyezéssel, de Bánffy vakon bizakodott benne, hogy majd elintézi ő ezt az őszszel. Őszre azon-ban beütöttek az osztrák parlamenti za-varok és most már az osztrák kormány nem ért rá tárgyalni.

Igy szépen eljutottunk december ha-váig, s a kiegyezésnek se hire, se hamva. Ha ez alatt a kiegyezést meg nem újítják, ujév napján a katonák már nem kaphat-nak napi zsoldot, mert a monarchia kö-zös ügyeinek költségeit nincs aki fizesse,

## A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

## Vörösmarthy-ünnepély.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Mélyen alszik sirja éjjelében a magyar költői nyelv legművészebb mestere. Mélységes csönd honol sirja körül, még a kegyelet is ritkán zavarja álmait. Évről-évre az emlékezés szomorú napján egyszerű babérkoszorút helyez az ifjuság szónoka a sirra, mely a »Szózat« költőjének ad nyugovót. Aztán ismét elhagya-tott a sir, lakója tovább szöheti álmait siri csöndben, zavartalanul. . . A haza fővárosában nem jutott szobor számára, csupán Székes-fehérvárott van a nagy költőnek kisméretű márványszobra a róla elnevezett térségen. Pe-dig ha van valaki, úgy éppen Vörösmarthy az, aki megérdemli a nemzettől, hogy a haza szí-veben ott tündököljék ércszobra a jelesnek, ahol követőit, Petőfi és Arany szobrai vannak.

Nyelvében üde és zamatos volt Vörös-marthy. Szinte nehéz a választás, nyelve zene-szerűségét, vagy költőiségét magasztaljuk-e? Olyan mestere az antik versneknek, hogy párijával csak a hellén poéta-világ jeleseinél tá-lálkozunk. Annyira jellegzetes az a széphan-gzásu nyelv, melyben benne van a régi, de már megtalálni benne az újat is, mely a nyelvreform után az ő költeményeiben válik közkeletűvé.

Nem oly regies, mint Toldi költője, hajlik az újításhoz, de kimérten, óvatosan. Nem nyelvész s mégis bámulatos a nyelvérzéke. Szereti a képeket, előszeretettel hajlik feléjük. Régi, el-avult, használatban elkopott szólásoknak új színezetet ad. Erős tud lenni nyelvében s gyön-géd érzelmekre hajlik. Minden alkotásában, legyen próza, vagy poezis, veleszületett Ge-niusza szerint dolgozik. Benne mindenütt szil-árd alapon állasz, sehol a végtelen tengeren.

Alig van költő, aki oly magas piedesztálra helyezné a nőt, mint Vörösmarthy. Aztán mennyi az ellentét remekeiben! Gyöngédség tekintetében a legkiválóbb alkotásokkal aján-dékozta meg az irodalmat s csaták zajában, harcok förgetegében is otthonos. Szív és ész nyilatkozik meg költészetében. Szereti a nőt, szól a honleányhoz. Rajongással csüng azon a tisztaság asszonyon, kinek életét köszöni. Legszebbek talán anyjáról szóló költeményei. És a legnemesebb érzelmek is uralkodik benne! A honleány, az anya — a haza! Ott van örök bizonyítékul a szózat: ezer év öröme, fájó búja, a jövő reménye csillog, mint megannyi gyémánt minden sorában! Oly korban írta ezt a költő, melyre szebb emlékezni, mint megélni. Évek jönnek, évek mulnak, az ő szózata ezek szívében kél visszhangra, s nincs nemzeti ün-nep, hol a magyar ember imádsága ne szere-pelne.

Ilyen nemzeti ünnep folyt le tegnap dél-után városunkban, rendezte a főgimnáziumi

tanuló ifjuság, mely a mult évben visszhangot keltett felszólalásra, Pintér Kálmán piarista tanár felszólalására, általános mozgalmat indí-tott meg hazaszerte, hogy a szózat költőjének ércszobra hirdesse a fővárosban a költő dicső-ségét. Ifjaink nem a gyűjtés — rájuk nézve könnyebb — módját választották, hisz ha adakoznak vala, úgy nem a magukét adják; hanem a saját erejükből egy impozáns szép ünnepségre gyűjtötték össze Pécs város művelt közönségét, mely a katolikus körnek fényes teremtéit színtől betöltötte.

Ott voltak mindenek előtt a kedves szü-lők, akik eljöttek, hogy szívük drága cseme-téinek szereplését lássák, hogy meggyőződést szerezzenek a hazafias szellemtől, mely taná-raikat egytől-egyig átlengi, ott voltak a társa-dalom minden rangú és rendű képviselői, a szép hölgykoszoru, különösen sok honvédtiszt, a helybeli papság majdnem teljes számmal, a növendékpapok a karzatokon kaptak helyet a nem szereplő diáksággal egyetemben. A többi közt ott láttuk Troll Ferenc püspöki helynököt, Blaskovits István kir. táblai elnököt, Balogh Károly táblai tanácselnököt, Wiesner Rajmár bányaigazgatót, Majorossy Imre polgármestert, Trixler Károly alispánt, Erreth János ügyvédi kamarai elnököt, Bánffy Simon kir. tanácsos, közjegyzőt, Buttykay, Eckensberger alezrede-seket, Zurna tábornokot, Brillmayer 44. ezred-beli alezredest, Dragonescu Döme pénzügyigaz-gatót, Sey László kir. tanácsost, Vaszary Gyula

s nem tudjuk, hogy mi mennyit adjunk hozzá és mennyit Ausztria.

A dolog tehát átkozottul sürgős; mert csak négy hét van már hátra s ebből is elveszteget egyet az új osztrák miniszterelnök kísérletezése. Mi lesz, ha ez a kísérlet sem sikerül, ha a Reichsrath a jövő hét elején majd kijelenti, hogy még Gautsch báró szép szemeiért sem hajlandó megszavazni a kiegyezési provizoriumot?

Akkor már teljes lehetetlenség lesz alkotmányos uton megalkotni a provizoriumot és ebben az esetben Magyarországnak önállóan kell intézkedni a kiegyezés tárgyát képező közgazdasági dolgban.

Bánffy a kiadott hivatalos nyilatkozat szerint bizton reméli, hogy sikerülni fog a provizoriumot az osztrák parlamenttel elfogadtatni, de mi lesz, ha ez a remény nem valósul meg? Készen lesz-e akkorra az önálló vánterület, az önálló bank terével, készen lesz-e azokkal a módozatokkal, a melyek meg fogják határozni, hogy mily kvótával járunk hozzá a hadsereg és a külügyi képviselő költségeihez? Ezek oly nagy dolgok, hogy pár hónap alatt nem lehet elkészülni velük. Az eshetőségekre számítva már pár évvel ezelőtt ki kellett volna dolgozni a terveket az esetre, hogyha a kiegyezés Ausztriával nem sikerül.

És ezt Bánffy annyival is inkább megtehetette volna, mert most már Bécsben is belátják, hogy mi vagyunk a monarchia fentartó eleme, nélkülünk Ausztria husz darabra esnék szét. Az igaz, hogy megkaptuk a tiz szobrot s hogy egy főherceg hajlandó Budapestre jönni állandó tartózkodásra; de ez még sem lesz talán elég ok arra, hogy csupán az uralkodó kedvéért tovább tápláljuk az eddig annyira dedelgetett Molochot, Bécsset, minden rugdalózásai és piszkolódásai ellenére is?

A pénznek semmi köze az udvariasághoz s a kiegyezésnek a loyaltáshoz.

főkapitányt, Kindl József segélyzőegyleti igazgatót, Lechner János, Spiesz János, Hanny Gábor, Pozsgay József kanonokokat, Tóttóssy táblabíró, Pataky Lucidus irlalmasrendi házfőnököt, ifj Brázay Kálmán földbirtokost és közéletünk számos jeleseit.

Az ünnepélyt Gombos Lajos VII. oszt. tanuló szavalata vezette be, aki igazi érzéssel, szép páthosszal szavalta el a nagy költő szózatát, melyet a háttérben a főgimnáziumi énekhar zsongó énekével kísért, előadva a szózat dallamát és a szavalat bevégeztével a két utolsó sorát erősítve. A hatás frappáns volt s a közönség tapsviharral adott kifejezést elismerésének, úgy a szavaló tanuló iránt, a kinek szülei Ceglédre! tették meg a nagy utat Pécsig, hogy meghallgassák gyermekük debütjét.

A lelkesedésszerű vihar lecsillapodta után Zalai Mihály tanár, az ifjusági önképzőkör vezetője lépett a dobogóra. Ilyen alaknak képzeltem mindig Jókai egyik regény alakját: Áldorlay Innocentet. A hazafias pap-tanárt, szálás athléta termettel, akinek ajkairól mézként folynak a keresetlen szavak, aki büszkén mutatja be a neveltjeit: alkotásait, a szigorúan bíráló nagy közönségnek, mert csak a szép, jó, igaz követésére oktatta őket, akik majdan az élet utain átvesszik a mi munkánkat. Bár kifejezetten nem mondotta, de rejtve találtuk beszédében, szemeinek örömszillogása

Akkor leszünk csak igazán támaszai az uralkodóháznak, ha majd fölszabadulunk a gyámkodás alól. A legutóbbi bécsi események megmutatták, hogy állunk talán olyan politikai magaslaton, mint Ausztria, hogy politikailag elég érettek vagyunk már arra, hogy önállóságot követelhetünk magunknak.

Ezt az önállóságot pedig, még ha a poklok minden hatalma is szövethetik ellenünk, okvetetlenül el fogjuk érni, ennek be kell következnie a história logikája szerint. A különbség csak az, hogy még ma csak kérjük, s talán holnap már kínálni fogják nekünk. Persze, nagyobb értéke volna, ha akkor adnák, a mikor kérjük, nem pedig akkor, mikor a szükségszerűség kényszere parancsolja.

Fölujulnak a régi idők emlékei, midőn Mátyás hadát nyögte Bécsnek büszke vára, s a magyar trikolort lengette a szél Bécsnek büszke ormán. A porig sujtott Ausztria fog eljönni hozzánk, kérni a mi segedelmünket, hogy el ne vesszen. Mi várhatunk erre az időre, ami ha megérkezik, bizonyára lesz elég sütni valónk, hogy önállóságunkat kérjük ellenértékül, amiért segítségére sietünk a pusztuló Ausztriának, miként Kun László csapatai Stillfried mezején az első Habsburgnak ezelőtt 700 esztendővel.

## H i r e k.

Pécs, 1897 december 1.

### Flinta bátyánk levele a szerkesztőhöz.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Én is már zafrikai utazó löszök. Mint ilyen érdekes embőr, le fogom irni utazásom eredményit és azt majd beküldöm a zujságának, hogy hadd tuggya mög az világ, hogy az magyarbul is van ám híres embőr, nemcsak az rimetbül.

Az dolog úgy történt, hogy tanálkoztam az mezőn Galagonya képviselő urral, és köszöntöttem neki.

Aszongya:

sejtette velünk gondolatát: Ime, ez az ifjuság, amely szereti hazáját, ez a tettekre képes ifjuság fogja megóvni a költő által óhajtott szabad magyar hazát.

Zalai rövid visszpillantást vetett a Vörösmarthy-szobor felállításának fazisaira, elmondta, hogy kik kezdték el a mozgalmat, hogyan jutott el hozzánk, elmondta, hogy ki volt Vörösmarthy a hazának, az egész hazának és ezért Pécs városa sem térhetett ki ünneplése elől. Jelen cikkünk bevezető sorai-ban adjuk az eszmemenetét Zalai beszédének, amely legjobban nemes egyszerűségével hatott s mindazonáltal mégis költői emelkedettséggel szárnyalt s belopta magát a hallgatóság szívébe.

Soha hálásabb publikum ne legyen nyilvánosság előtt szereplő férfiúnak, mint a tegnap esti. Hosszas éljenzés, dörgő, zúgó tapsvihar volt az elismerés, amelyet az előadó tanár is kifejezett a helyiségét teljesen díjtalanul átengedő katolikus körnek.

Ezután Blaskovits Iván VII. osztályu tanuló, Blaskovits táblai elnök fia, lépett a dobogóra és hatással szavalta el Vörösmarthy egyik szép alkotását, az elnyomott Lengyelországra célzó »Élő szobor« című költeményét.

Jeszenszky Mihály VIII. oszt. tanuló előadása következett ezután, aki tömör előadásban, érces hangon, vonzóan értekezett Vörösmarthyról, mint a nemzeti geniusz megteste-

— Hozta isten Flinta bácsi! Hát kee hun jár erre felé?

Mondok:

— Ekkis napali sétát tőszök az nap-sugaras levegőben, és nizm, hogy kergetőznek az pillék egyik virágrul az másikra.

— Hát annyira szereti a pillangókat? — kérdi.

— Mondok: de még mennyire!

Folytattya:

— Talán ismeri is őket?

Mondok rá:

Hó honné ismerném! Lássa méltóságos ur. ez a fehér, fűzlapke; az a fekete-sárga császár-lipke, az meg ott a kamélián, az a kis égszínkék harmatpille.

Azt mongya az képviselő ur:

— Mondok valamit Flinta bácsi, elgyűn e kee velem az legsötétebb Afrikába? Én majd vadászok, maga mög maj mögmondja, hogy mit lüttem. Mert tudja, engem az földrajzi társaság küld ki és én bizony szégyeltem mögmondani, hogy bizony nem igön ismeröm a zállatokat.

Mondok:

— Itt a kezem, hogy emögyök.

Kezet fogtunk, és aszonta:

Épen ilyen embört kerestem én!

Osztán mögbeszéltük, hogy három nap mulva készen leszünk a zutra.

Hazamögyök és mondok a zasszonynak:

— Hoci az télikabátomat, utazok Pestre bevásárolni, mer maj elutazok az legsötétebb Afrikába.

Ideatta az kabátot és monta, hogy lám-pást el né felejcsék vönni.

Hogy kigyüttem Pestön az pályaházbul, rátanáltam lépni egy embőr lábára.

Nagy mérgesen rám nézett és kaját:

— Azt hiszi kee, hogy loptam az lábamat?

Mondok:

— Mán dehogy hiszem, hiszen akkor külbönb lábakat lopott vóna, mer bizony ezök igön görbék.

Hogy ez is megtörtént, tovább mentem az téli bundát megvásárolni, mer ki tuggya, hogy mijen idő járhat arra felé.

Mikor ezt is mögvöttem, elmöntem az gyertyakereskedésbe, gyertyákat venni, hogy lögyön az fene legsötétebb Afrikába.

Hát a mint fizetők, eccertsak elkezd kóvályogni az fejem.

Mondok az botosgyereknek:

— Hun van erre egy zódséges asszony,

sitőjéről. A közönség sűrű tapsai jutalmazták a szép munkára és szorgalomra valló szabad előadást.

Az ifjusági énekhar, Bitter Illés vezetése alatt, precíz előadásban adta ezután elő a »Főthi dal« két strófáját, amelyet, a sűrű éljenzéseknek és ujrázásoknak engedve megtoldott egy vig tempóju kuruc-dallal.

Egy kis rövid haju, barna fiu, fekete smokkingban lépett ezután a dobogóra, Némethy József V. oszt. tanuló és meglepő könnyedséggel, kifogástalan szabatossággal adta elő hegedün Beriot egyik nehéz technikájú szerzeményét, a »Fantasie ballet«-et. A leendő művész számtalan óvációban részesítette a közönség. A hegedü-játékot ügyesen kísérte zongorán Leitner Nándor VIII. oszt. tanuló.

Sikerült és magvas felolvasás következett ezután. Rihmer Oszkár VIII. oszt. tanuló »Vörösmarthy költészete« címmel egy saját-készítményü értekezését olvasta föl. Utána zongora kísérettel »Szép Ilonka« melodramatizált költeményt szavalta nagy hatással Járányi János VIII. oszt. tanuló.

A főgimnázium ifjuságából alakult 12 tagu zenekar egy orosz zeneszerző hangverseny darabját adta elő Bitter Illés karmesterségével meglepő precizitással, szép összevágó előadásban.

Poszek Géza VII. oszt. tanuló szavalta el a nagy költő hattyúdaltát, a »Húzd rá

fekete retköt akarok vönni az fejemre, hogy né fájjon.

Azongya az gyerek, hogy azt csak reggel kapni az piacon. Hanem itt van közelben egy patika, vögyek három krajtzárért gombostü-szaftot és maj meggyógyulok tüle ugy, hogy még a kólíka sé csap a gyomromba nagyobb táncot, mint az a gombostü-szaft.

Melyhez hasonló jókat kívánva: maradok a szerkesztő urnak tisztelője.

**Flinta bátyánk**  
saját kezüleg.

**Napirend 1897. december 3-án.**

**Naptár:** péntek, december 3. — Róm. kath. Xav. Ferenc. — Prot.: Szofoniasz. — Görög-kei, (nov. 21.) B. A. felajl. — Zsidó: Kislev 8. — Nap két 7 óra 15 perckor; nyugszik 3 óra 52 perckor. — Hold két délután 45 perckor; nyugszik éjjel 1 óra 22 perckor.

**Időjárás:** hőmérséklet 1 Celsius fok hideg; légnyomás 753. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint helyenkint csapadék és fagy-pont körüli hőmérséklet várható.

**Színház:** »Faust«, opera.

— **(Köszl János ügyének végtárgyalása)** holnap (pénteken) reggel 9 órakor kezdődik a kir. törvényszék előtt. A végtárgyalást maga Sável Kálmán kuriai bíró, törvényszéki elnök vezeti; szavazóbírák Varga Nagy István, táblai bíró és Koszér János, törvényszéki bírák lesznek. A vádat Nagy Géza dr. kir. alügyész képviseli; a védelmet Jobst László dr. ügyvéd fogja vinni, A végtárgyalásról holnap esti lapunkban részletes tudósítást hozunk.

— **(A szabolcsiak baja.)** Ily című közlemény jelent meg tegnap egyik helyi lapban, melyben az van elmondva, hogy a szabolcsiak megbánták a köszönük kiaknázására a vállalkozóval kötött szerződést és most azt visszaszavni szeretnék. Ez az állítás nem felel meg a valóságnak. Igaz, vannak ott is turbulens elemek, akik a saját előnyükre kiaknázni szeretnék a helyzetet és más érdekek szolgálatában arra akarnák birni a lakosságot, hogy bontsák föl a jogérvényesen megkötött szerződést, melyet olyan jóhírű és gazdag vállalkozó kezdetű pathetikus darabot, elég tisztességes sikerrel.

Piéce de resistancenak maradt az ifjúsági énekkel előadása, amely egymásután öt darab Káldy-féle kuruc-dalt adott elő lelkesedést keltve, tele tüzzel, étellel, elevenséggel. Különösen tetszett egy szólós-darab.

A diák-induló élénk dallamai zárták be a minden ízében sikerült ünnepséget, amelyen akkora közönség vön részt, minőt más hasonló alkalmakkor Pécsen még nem láttunk. Mint hallottuk, a tiszta jövedelem az ötszáz forint körül van, amely összeggel a pécsi főgimnáziumi ifjúság hozzájárul a haza fővárosában fölemelendő Vörösmarthy ércszobrának költségeihez, amely valószínűleg 1900-ban már díszleni fog.

A szép ünnepség a hét órai harangszóval ért véget, a közönség a legnagyobb megelégedéssel távozott erről az ügyesen rendezett hazafias ünnepségről, megnyugodva szívében, hogy ahol ilyen hazafias szellemű tanári kar vezeti az ifjúság nevelését, az az ifjúság méltán várományosa összes reményeinknek, küzdelmeinknek és biztosra is vesszük, hogy »Jönni fog, mert jönni kell, egy jobb kor«, melyet megérlelnek az idők és a mi mostani ifjúságunk ragadja majd akkor magához a vezető szerepet s mint férfiak lépnek helyeinkre, mint férfiak, akik tudják szeretni hazájukat, mert azt így tanulták gyermekkorukban.

Adj a Ég, hogy úgy legyen!

**Bailier Sándor.**

zóval kötöttek, mint a soproni Biring Miksa és Mátyás cég, akik mögött egy nagy pénzcsoport áll, s maga a cég is többszörös millióos. A községbeli lakosok már egy évig vajudó tárgyalások után, miközben vagy huszszor is gyűlést tartottak, érett, józan megfontolás után határozták el magukat a szerződés aláírására, amely szerződésben különösen nekik sok előnyök vannak biztosítva, s bizony csakis örömeire szolgált az egész község lakosságának, hogy a véletlen oly kincset adott nekik, amelyből talán még unokáik is pénzkelhetnek. Szó sincs tehát róla, hogy azt a szerződést komolyan felbontani akarná valaki, mint ezt éppen a község érdemes birája, Hegedüs János és az előjárók sem akarják, akik szívükön hordják a község jóvoltát és érdekeit, és az egész lakosság minden presszió nélkül, a saját jól felfogott érdekéből önként írta alá a szerződést. Rágalom, természetesen, az a hiresztelés is, mintha a községbeli lakosok fejenként egy-egy forinttal lettek volna megfizetve a szerződés aláírásáért, holott a szerződésben kifejezetten áll, hogy a kiaknázandó szén métermázsája után jár nekik a meghatározott járandóság, akár csak a pécsi káptalannak a Dunagőzhajós társaságtól. Ez az egy forint csupán áldomás címén adatott a vállalkozó által a lakosságnak a szerződés aláírásának örömeire. Mi igazán csak örvendeni tudunk, ha szegény népünk ilyen köszénbánya-feltárás által jövedelemhez jut, ami bizony a mostani sanyaru világban nagyon is ráfér. Mi utána jártunk a dolognak s határozottan irhatjuk, hogy a szerződés felbontásáról komolyan még szó sem volt. Különbben erre a dologra még legközelebb visszatérünk.

— **(Kinevezések.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter posta- és távirda tisztekké nevezte ki a következő segédtiszteket: Arnstein Áron, Maiz József, Stefan Leó, Kostyák Lajos (Nagy-Kanizsa), Ciffroy Károly (Mohács), Ferenc Gyula (Bonyhád), Vilheim Ernő (Dunaföldvár), Lenk Antal (Budapest.) Továbbá posta és távirda segédtisztekké a következő gyakornokokat: Pintér Sándor, Nemes Jenő (Nagy-Kanizsa), Hradek Dénes (Zala-Egerszeg).

— **(A pápa aranymiséje.)** 1898 január 1-én lesz hatvan esztendeje annak, hogy a római katolikus egyház jelenlegi feje, XIII. Leó pápa első miséjét bemutatta az Urnak. Most tehát elérkezett a pápa aranymiséjéhez. Ezt a nevezetes jubileumot a világ minden részében, a hol katolikusok élnek, nagy pompával fogják megünnepelni, így Magyarországon is. Január elsején városunk templomaiban is ünnepi istentiszteletet tartanak. Budapesten a főistentisztelet a budavári Mátyás-templomban lesz, a hol az ünnepi misét Vaszary Kolos biboros hercegprimás végzi. A pápa jubiláris ünnepében részt vesznek az összes katolikus körök és egyesületek is.

— **(Katonai sorshuzás.)** A jövő évi ujoncállítás munkálatait, a mikor is az 1877., 1876. és 1875. évi születésű ifjak kerülnek a mérték alá, már befejezte a katonanyilvántartási hivatal. A katonai sorshuzás ugy Pécsen, mint a megyei járáások székhelyein jövő évi február 27-én lesz.

— **(A bányászok védszentje.)** Holnapután (szombaton) lesz Borbálának, a

bányászok védszentjének emléknapja, E napon a Dunagőzhajós társaság bányászai a Bányatelepen ünnepet ülnek; a munka szünetel; délután istentisztelet lesz a templomban; délután pedig kezdődnek a mulatságok, melyek be nyulnak természetesen a késő éjszakába is.

— **(Halálozás.)** Mateovics Pál, életének 43-ik évében, ma reggel meghalt. Temetése holnap (pénteken) délután 3 órakor lesz a Gröndler-utca 1. számú házból a budai-külvárosi temetőben. Lelkiüdvéért az engesztelő misét szombaton reggel 8 órakor tartják az Ágostontéri plébánia-templomban.

— **(Világlátott pikkolo.)** Tegnap este beállított a rendőrségre egy fiatal, tizen-négyéves gyerek s kérte, hogy adjanak neki éjjelre szállást, mert nincs hova mennie. Budapestről jött a délután négy órakor érkező vonattal, de már tovább nem bir utazni, mert nincs pénze. Azt mondta, hogy Ivánkovich Antalnak hívják s Zimonyban 1883-ban született. Szüleit azonban nem ismerte s hol ezzel, hol azzal a jószívű emberrel járt mindenfelé. Végre pincérnek csapott fel s bejárta nemcsak Szerbiát, Romániát és a felső tót vidéket, de volt Fiumében, Olaszországban, Franciaországban, Németországban, sőt még Londonban is. Beszél pedig nyolc nyelven: magyarul, németül, olaszul, franciául, tótul, szerbül, oláhul és angolul. Sok bolyongás után végre most hazajött Budapestre; ott azonban nem kapott állást s így, a mi pénze volt, azon eljött egészen Pécsig. A világlátott pikkolónál azonban semmi irás sem volt, mivel kiletét s illetőségi helyét igazolhatta volna. Egyelőre hát csakugyan ott fogták a rendőrségen s ha majd illetőségi helyét sikerül megállapítani, haza fogják küldeni.

— **(Megvadult lovak.)** Wéber Pál, falusi ember, a Buzatéren ma felügyelet nélkül hagyta a lovait, míg ő egyik boltba betért egy kis pálinkára. A lovak valamitől megbokrosodván, elragadták a kocsit s vad vágatással rohantak be a Kossuth Lajos-utcába. Szerencsére a járókelők közt okozott nagy ijedtségen kívül más bajt nem szereztek s a sarkon álló rendőrnek sikerült őket megfékezni. Gazdájuk későn vette észre az esetet és lelkendezve futott utánuk. A rendőr átadta aztán az elfogott lovakat neki, de az esetet feljelentette a rendőrségnek, a hol majd egy kis birsággal fogják megtanítani, hogy máskor ne hagyja felügyelet nélkül a lovait.

— **(A hires vármegye.)** Nagy patáliát csapott a Ferenciek-utca 12. számú házban ma reggel Gulyás Ábelné munkásasszony. Bement oda és az ott bejárónóként dolgát végző Szakács Fannin követelte, hogy adja meg azt az egy forintját, a mivel tartozik neki. A bejárónó csillapította, hogy még ő is csak délben kap pénzt, addig várjon. De az asszony nem várt, hanem erőszakkal összeszedte egy csomó ruháját az adósának s elvitte azt. A bejárónó se hagyta annyiban a dolgot, hanem jelentést tett az esetről a rendőrségnek s a magának erőszakkal igazságot szolgáltató asszonyt be is citáltatta a rendőrbiztos elé. Ott aztán megmagyarázták neki, hogy ha adósa a leány, ugy perelje be, de nem vehet magának erőszakkal igazságot. Az asszony meg is bánta bűnét s visszaadta adósának az elvitt ruhaneműket. Így a dolog

rendbejött volna, de most az asszonyt az iránt vonták kérdőre, hogy hová való!

— Én, kérem, két éve lakom Pécsen.

— De honnan jött ide? . . . Zalából, ugy-e?!

— Igen, zalavármegyei születésű vagyok.

— Tudtuk mindjárt. Ha ezer emberrel van dolga a rendőrségnek egy évben, a kiket meg kell büntetni, az ezer közül hétszáz bizonyosan zalavármegyei.

Ilyen híres vármegye nálunk Zalavármegye s ha nem volna meg az az egy derék tulajdonsága, hogy Deák Ferenc is az ő szülötte, bizony nem nagyon lehetne büszke a szülőiteire.

— **(A vadász és a vigéc.)** A gyorsvonaton történt. Egy perccel indulás előtt egy szálás, erős ur ugrott be a másodosztályu kupéba. Zöld ruhát és kis kalapot viselt, a vállán duplacsövű puska lógott, a tarsolyából pedig egy menyétfark kandikált elő. Vadász volt és — éhes. Mert alig helyezkedett el és alig indult el a vonat, kiáltozni kezdett harsány hangon:

— Kalauz, hol kaphatnék egy kis harapni valót; éhes vagyok, mint egy farkas!

Ezt a kiáltást pontosan ismételte, valahányszor állomáshoz közeledett a vonat, de a kalauz mindannyiszor csak ezt felelte:

— Nem lehet, egy percig állunk itt!

A vadászszal szemben egy mosolygó arcú kereskedelmi utazó ült. Az is nagyon éhes lehetett, mert valahányszor a vadász csatakiáltását hallotta, ő mindannyiszor kisebb nagyobb csomagot vett elő a zsebéből és falatozni kezdett belőle. Sonka, szőlő, sütemény, sőt bor és cognac egymásután kerültek elő, mialatt a vadásznak majd kidültek a szemei az éhségtől. Végre is megunt a dolgot és — ráfogta a fegyverét a kereskedelmi utazóra.

— Ne bolondozon, — kiáltott ez — mit akar?

— Sonkát, szőlőt, süteményt, bort, cognacot! — felelte a vadász.

A kereskedelmi utazó kénytelen-kelletlen megosztotta az elemózsiát s mikor így mindketten jóllaktak volt, megkérdezte a vadásztól:

— Igazán rám lőtt volna, ha nem adok az ételből italból?

— Eszembe sem volt. Hiszen tudtam, hogy mindjárt adni fog.

— **(Pásztoróra és zsebóra.)** Egy falusi legényember bejövén Pécsre, tegnap este egy kis korcsmában alaposan beborozott s ilyen állapotban szemet vetett egy ismerős menyécskére, a ki szalmaözvegyi állapotban leledzik már évek óta. Nem volt nehéz aztán egy pásztorórát kirimázkodnia s a boldog és szerencsés furuglyás nagyon meg volt elégedve magával. E meglegedettsége azonban ma reggel eltűnt, mikor eszébe jutott, hogy ő tegnap a zseboráját elvitte egy óráshoz javítás végett s most érte kellene mennie, de nincs a zsebében az óráról kapott elismervény. Még ekkor azt hitte, hogy elvesztette valahol a papirost és anélkül ment el az óráért. Az órás azonban azt a felvilágosítást adta neki, hogy már korán reggel megjelent nála egy asszony és az elismervény felmutatása mellett el is vitte a megreperált órát. A legény erre a rendőrségre sietett s ott bejelentette az

esetet. A nyomozás csakhamar eredményre is vezetett, amennyiben a zálogházban megtalálták az órát, hová azt egy asszony tette be. Ez az asszony pedig nem volt más, mint a káros ismerős menyécskéje, a ki kilopta a zsebéből az óráról szóló elismervényt és sietve elhözvén az órát az órástól, egyenesen a zálogházba vitte s ott három forintért elzálogosította. Most az asszonyt jó volna feltalálni, hogy a drága pásztoróra miatt a bíróságnak feljelenthetné a káros; de még eddig nem akadtak reá.

— **(Elvitt kocsi.)** Az könnyebb dolog ugyan, hogy felül az ember valami felügyelet nélkül hagyott fogatra s elhajtja a lovakat és kocsit; de hát nem kedvez mindig a jómadaraknak sem a szerencse ilyen nagyon. Sokszor ráfanyalodnak aztán, hogy lovak nélkül is lopnak kocsit, magukat alkalmazván lovakul. Így tettek Villányon most, a hol *Utyeszenovits* Sztevo udvarából egy teljesen felszerelt kocsit vittek el. Most keresik őket.

— **(Fellépett járvány.)** Mint az alispáni hivatal értesítette a városi Tanácsot, megyénk siklósi járásában fekvő Terehegy község sertésállományában a sertésvész fellépett. A község ennek folytán alispáni rendelettel tilalmi zárlat alá helyeztetett.

— **(Sikkasztó jegyzősegéd.)** Kovács Lajos, németbolyi jegyzősegéd, hatvan forint hivatalos pénz elsikkasztása után megszökött. Bujdosásában persze hamar elverte a 60 forintot s mert bűnének akkor még nem ment hire, mikor rendőrségünk kezébe került több csavargó társaságában, a rendőrkapitányság kötött utlevéllel illetőségi helyére, Debrecenbe utaztatta. Mikor a csendőrség kinyomozta, hogy Pécsen volt, már akkor hazafelé utazott s most a debreceni rendőrséget keresik meg, hogy indítsa meg ellene a vizsgálatot a sikkasztás miatt.

— **(Betörők egy imaházban.)** A siklósi izr. hitközség imaházába egyik éjjel betörtek s a templomi perselyt felfeszítvén, az abban összegyűlt 3 frtot tevő aprópénzt elvitték. Hogy kik voltak a vakmerő betörők, még nem tudják.

— **(Patkányok a hajón.)** Az első Dunagőzhajós Társaságnak Mohácsnál állomásozó egyik uszályhajóján szárazföldi patkányok jártak. A tolvajok nyugodtan garázdálkodhattak a hajón, mert nem volt rajta senki, a ki észrevette volna őket. Hanem hát még se csináltak nagy kárt, csak hat zsák konkolybuzát vittek el, a mi 15 frt kárt jelent. A szárazföldi patkányokat keresi a csendőrség.

— **(Az egyház kára.)** A mult szombaton Hidasdon az ottani ev. ref. egyházközség tulajdonát képező félszer és istálló — eddig még ismeretlen okból — kigyulladt és le is égett. A tűz a jelzett napon este félhét órakor támadt s éjfélutáni egy óráig tartott. A kár különben 150 frtot tesz ki, de mivel a leégett épületek biztosítva voltak, az nagyrésztben megtérül.

— **(Az éj lovagjai.)** A mostani hosszú éjjelek lovagjai kik volnának mások, mint az embertársaik tulajdonára szemet vetett jómadarak? Ezek az éj leple alatt — különösen a falvakban — bejárják az udvarokat s ha másképp nem, betörés útján jut-

nak zsákmányhoz. Ilyen betörést követtek el a mult héten Szébenben is, hol *Wiszmeg* Miklós présházát törték fel s elvitték öt métermázsa búzáját, egy métermázsa zabját és egy métermázsa kukoricáját, a mi összesen 60 forintot ért. A betörést nem vette észre senki, mert a présház lakatlan volt; csak napok mulva látta a tulajdonos az éj lovagjainak garázdálkodását, akiket most erélyesen nyomoznak.

— **(Hiábavaló takarékoság.)**

Igen takarékos ember volt Ellenden *Péter* János. Össze is kuporgatott vagy 70 forint készpénzt s azt ládafiában elzárva tartogatta. Történt aztán, hogy a mult vasárnap éjjel nem volt otthon s ezt az alkalmat felhasználta valami jómadár s az ablakon keresztül betört a lakásába, felfeszítette a ládát s kilopta onnan a megtakarított 70 frtot. Ezzel a szép zsákmánnyal sem elégedett meg azonban, hanem egy pár csizmáját is ellopta a tulajdonosnak. Szegény Péter János mikor hazament, rémulve vette észre, hogy meglopták és sietett az esetet a csendőrségnek bejelenteni, hogy keressék a tolvajt, s ne vigye az el szárazon, hogy az ő takarékoságának gyümölcsét ellopta.

— **(Addig jár a korsó a kutra . . .)**

mig el nem török: tartja a közmondás. Ezt a közmondást azonban nem szivlelte meg *Hornung* János, geresdi lakos, a ki a nyár óta folyton abból élt, hogy — lopott. Legutóbb *Lemmert* Mátyás házába ment el egyik éjjel, de mert a kamrába nem juthatott be másképp, felmászott a háztetőre, a szalmafedelelet kibontván, bebújt a padlásra s onnan végre az éléskamrába juthatott. Annak ajtaját belülről kinyitván, 19 kiló lisztet, 43 kiló zsirt, azonkívül rozsot, kendert és egy csomó zsákot lopott el. *Nieszl* István, pécsvárad csendőrszervező azonban, a káros feljelentésére, csakhamar kiderítette, hogy ki volt a nagy utat tett betörő s *Hornung*nál meg is találták a zsákmányt. Az ügyes csendőrszervező azonban még régebbi bűnöket is kiderített a jómadár ellen, a ki maga is beismerte, hogy a nyár óta űzi a különféle lopásokat s *Roth* Jakabot, *Horváth* Mártont és *Renk* Györgyöt károsította meg titokban tett látogatásaival nem is szólva arról, hogy *Lemmert* Mátyásnál már előbb is vizitelt egy izben és tőle akkor 20 forintot ellopott. A bűnösnel megtartott házkutatás alkalmával temérdek lopott tárgyat találtak s most majd a bíróság fogja rá kiszabni a megérdemelt büntetését.

— **(Elveszett látcső.)** Már megint elveszett véletlenül egy látcső a színházban. A ki kikölcsönözte előadás után elfelejtette visszaadni. Az esetet a károsult ruhatáros, a kinek meg kell fizetnie az árát, feljelentette a rendőrségnél, a hol megindították a vizsgálatot az elveszett látcső előkerítése iránt. A feledékeny kikölcsönző okosan teszi, ha a látcsövet visszaküldi, a mig bajba nem kerül miatta.

— **(Kiváló tulajdonok.)** Mulatságos pöröcskére lehetett volna kilátás a járásbíróságnál, ha a dolog még idejekorán el nem simul. Ugy történt, hogy a jómódu, de eszelős legényt — harmincegy esztendő az istenadta — eljegyezte magának egy bogárszemű, csalafinta leány. A hibás fejű legényt magához

kacsintgatta s eljegyezte magát vele. A legény gyémánt gyűrűvel ékesítette föl a lány ujjait, sőt még négy forintot is adott kölesön a megszorult jövendőbelinek. A legény anyja is megtudta a dolgot s a törvényre vitte a gyámsága alatt levő fiu ügyét. Pör azonban nem lett a dolgból, mert a leány visszaküldte a gyémántos gyűrűt és még a négy forintot is visszafizette.

— Kapok én olyan legénynél különbet is, mint a maga fia — mondta a csinos leány az anyának.

— Nono — adta rá a szót az anya — ha különbet kaptál volna, mért vetöttél szörmőt erre a szöröncsétlenre?

— Csak azért mert neköm ugy tetszött.

— Tudom én, mi tetszött neköd olyan nagyon a fiamon.

— No?

— Hát a háza, mög a butasága . . .

— **(Házasságok statisztikája.)**

A m. kir. központi statisztikai hivatal Havi Közleményeinek legújabb füzetéből látszik, hogy október havában, mint rendszeren minden év ez időszakában, erősen fellendült a házassági kedv. Mig ugyanis az idei szeptember havában Magyarországon és Fiuméban mindössze 5895 házasságot kötöttek addig a most elmúlt októberben 9244-et. Ebben a számban, a mely a tavalyi októberhez képest is némi fellendülést mutat, ép a mezőgazdasági munkaszünet megkezdődése folytán, legelősebben a vidék részesedik, a rendezett tanácsu városok és a városi törvényhatóságok pedig egyenlő arány szerint osztoznak. Az egyes országrészek közül a Duna-Tisza közén jött létre a legtöbb házasság, a Dunán túl aránylag a legkevesebb. Aránylagosan a legtöbb házasságot Zombor városában kötöttek, a legkevesebbet pedig Bihar, Liptó és Szilágy vármegyékben. Vegyes házasság volt 1203, majd 500-al több, mint a mult hónapban. A keresztény-zsidó házasságok száma 20, ebből 8 esetben a vőlegény volt zsidó, 12 esetben pedig keresztény vőlegény lépett zsidó menyasszonnyal házasságra. A születendő gyermekek vallása iránt megegyezés 242 esetben jött létre, az összes vegyes házasságoknak egy ötödésében; még pedig ez esetek többségében, 53%-ban az anya vallásának javára. A legtöbb megegyezés — számszerint 160 — a róm. kath. vallásnak kedvez, a református vallásu fél javára létesült megegyezések száma 52, az ágostaiak javára létesülteké 18, a görög katolikusokéra 7, a görög-keletiekére 3. A 20 keresztény-zsidó házasság közül 10 esetben jött létre megegyezés a születendő gyermekek vallására nézve, ezekből 1 szól a zsidó, 9 a keresztény fél javára.

— **(Sztrájkoló elefántok.)** Az elefántok is sztrájkolni kezdenek. Ezek az állatok ismeretesekek szorgalmukról és iáradhatatlanságukról. Könnyű szerrel elvisznek óránként ezer kilogrammot hat kilométernyire. Türelmük is példásos volt, de most a szociálista teóriák az ő fejüket is megzavarni kezdik. Indiai lapok írják, hogy egy elefántokkal dolgozó vállalkozó orrmányos munkásai napi eledelét kisebbre szabta. A vastagbőrűek az első napon nem vették észre, vagy talán csak kivételnek tartották, a miért nem is érdemes haragudni másnap pedig morogni kezdettek, harmad-

nap azonban megtagadták a szolgálatot. A derek vállalkozó erre gyorsan visszaállította az élelem dolgában az eddigi állapotot.

**Távesővekben és látesővekben** a világ legjobb készítményeit és legtetszetősebb cikkeket feltűnően nagy választékban vette raktárra Schönwald Imre láteszerész (Pécs Király-utca Hattyuépület.)

Szini, tábori és mérnöki látesőveken kívül lorgnettek és szemüvegek, csiptetők minden szemre alkalmazva, továbbá pontosan mutató időjelzők, hőmérők és minden nemű láteszerészeti cikkek bocsájtatnak fenti cég által a legutányosabb árak mellett, vidékre is jól csomagoltan, áruba és vétetnek javításba.

## Művészet, irodalom.

○ **Csongor és Tünde.** Vörösmarty Mihály mai születési évfordulója alkalmából Somogyi direktor, irodalmunk eme nagy alakjának tündéres színművét, a „Csongor és Tünde”-t hozta színre. A házon azonban nem látszott meg, hogy ünnepies és kegyeletes az alkalom. Csak éppen, hogy valamivel többen voltak az állóhelyen, mint egyéb hétköznapiokon; különben csekélyszámu közönség nézte végig az előadást s élvezte a darab szépségeit, az idealizmus ellentéteinek cselekvényben alakokban és költői nyelvezetben való előállítását. Kovács Mariska csinos Tünde volt; érzéssel szavalt s tegnapi sikerével meg lehet elégedve. Bihari Csongorban deklamált a tőle már megszokott hévvel és hatásosan. Szohner Olga Ilmája kedves és élénk volt s dicséretére válik a mindjobban a közönség kedvencévé váló ifju naivának. Benkő Jolánnak volt legnehezebb szerepe, de ő Mirigy boszorkányt mégis igen jól játszotta meg. Borbély Balgája eredeti paraszthalak s valóban megfelelő alakítás volt, felruházva a paraszthumor minden kellékével. Csiki, Bognár és Hevesi kitűnően interpretálták Vörösmarty bölcselkedő gondolatait a három vándor alakjában. Delli, Erdélyi és Láng pedig a három ördögöt játszották, élénk derűtséget keltve. Jó volt Andorfyné is Ledér szerepében; de a nemtőköt ábrázoló kardalosnők vegyes csoportja nagyon lerontotta az illuziót. (→)

○ **Faust harmadszor.** Szombatra volt hirdelve Faust operának harmadszori előadása Odry vendégfelleptével és a pécsi dalárda közreműködésével, de mivel szombaton a katonazenekar a bányatelepi Borbálaünnepen lesz elfoglalva, az operai előadás holnap, *pénteken lesz megtartva*, mire ez uton is felhívjuk a közönség figyelmét.

○ **Igazgatósági tagok jogai, kötelességei és felelőssége.** Kormos Alfréd, a Magyar Pénzügy és a Magyar Kereskedők Lapja szerkesztője és ismert nevű gazdasági író, kiegészítve azt a munkáját, amelyet tavaly a részvénytársaságok felügyelő-bizottságáról irt, most kiadta új könyvét az igazgatósági tagok jogairól, kötelességeiről és felelősségéről. Ami dicséretet előbbi munkájáról elmondottunk, ugyanannyival illelhetjük a jelen könyvet, amelyet nemcsak szerencsés beszállása, világos előadása tesz érdekessé, hanem amely mint egyetlen, mint páratlan ebben a nemből, igazi nyereség a magyar szakiro-

dalomra és közgazdaságra nézve. A mű hat részre oszlik s az igazgatóságok szervezetével, eljárásának és képviselői jogának gyakorlásával, kötelességével, a külföldi részvénytársaságokra vonatkozó különös határozmányokkal és végül a bíróságokkal és büntetésekkel foglalkozik. Az egyes fejezeteket, a részletkérdéseket megvilágítják a döntvények, amelyeket a szerző avatott keze ügyesen sző a szövegbe és könyve eképpen nemcsak hű tükre mindama törvényeknek, rendeleteknek, határozatoknak és gyakorlati tapasztalatoknak, melyek a részvénytársaságok igazgatóira vonatkoznak, hanem becses utmutatás lesz majdan a törvényhozónak, amikor a kereskedelmi törvény reformja napirendre kerül. E csinosan kiállított könyv ára 2 frt és kapható minden könyvkereskedésben.

○ **Egy és más az ujságokról.** Idősebb Szinnyi József, aki a hirlapirodalomnak egyik legbuzgóbb ismertetője és buvára, érdekes füzetet adott ki. A címe: a hazai hirlapirodalom 1897-ben, e száraz cím alatt azonban sok, fáradsággal összeállított statisztika van. Politikai (magyar) napilapunk ez idő szerint 46 van, ami az elmúlt évhez öt lap szaporodást jelent. Ebből 21 Budapesten jelenik meg. Politikai hetilap 64 (tavaly 59), szépirodalmi lap 16 (tavaly 19) van. Csökkenés tehát csak a szépirodalmi lapoknál van. A humort 11 lap szolgálja s hogy a vidámság növekvőben van, abból is látszik, hogy tavaly csak 9 volt. Összesen 937 hirlap és folyóirat jelenik meg Magyarországon. Ez a nagy szám rohamos fejlődéssel keletkezett. Alig száz éve, hogy az első magyar hirlapja: Magyar Hirmondó Pozsonyban napvilágot látott, Budapesten pedig 1788-ban jelent meg a Magyar Merkurius, hetenkint kétszer megjelenő hirlap. 1830-ban 10 magyar lap van, 1847-ben 33. A sajtószabadság évében, 1848-ban és 1849-ben 86-ra szökik e szám, mely 1850-ben 9-re fogy le érthető okokból. 1861-ben 52 az ujságok száma s ez évtől fogva erős a gyarapodás. A kiegyezést követő 1868-ik évben az eddigi 80 maximális szám 140-re ugrik. 1870-ben 146, 1880-ban 368, 1890-ben 631, 1896-ban 801 a lapok száma. Tavaly óta 136-tal szaporodtak a sajtó gyermekei, ami annál meglepőbb, mert 1895-ről 1896-ra a lapok száma ötten megcsökkent. Idegen nyelvű lap összesen 211 jelent meg; ebből német: 98.

## Szóbeli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1897. évi december 7-ikén.

1. Földvári Ádám — özv. Ruckert Lőrincné d. e. 9 óra.
2. Özv. Dózsa Andrásné — Bocz Erzsébet d. e. 9 és egy negyed óra.
3. Dr. Darányi Ferenc — Stern Károly d. e. 9 és fél óra.
4. özv. Mayer Bálintné — Schvarc Lázár d. e. 9 és fél óra.
5. Fábán Ármin — Spitzer R. d. e. 9 és fél óra.

## Közgazdaság.

□ **Az állategészségügyi felügyelet.** A földmivelésügyi miniszter az alábbi értelmű rendeletet intézte valamennyi kerületi állatorvosokhoz: „Azon eset alkalmából, hogy az egyik állami állatorvos a saját kerületéből

rendbejött volna, de most az asszonyt az iránt vonták kérdőre, hogy hová való!

— Én, kérem, két éve lakom Pécsen.

— De honnan jött ide? . . . Zalából, ugy-e?!

— Igen, zalavármegyei születésű vagyok.

— Tudtuk mindjárt. Ha ezer emberrel van dolga a rendőrségnek egy évben, a kiket meg kell büntetni, az ezer közül hétszáz bizonyosan zalavármegyei.

Ilyen híres vármegye nálunk Zalavármegye s ha nem volna meg az az egy derék tulajdonsága, hogy Deák Ferenc is az ő szülőtte, bizony nem nagyon lehetne büszke a szülőtteire.

— **(A vadász és a vigéc.)** A gyorsvonaton történt. Egy perccel indulás előtt egy szálas, erős ur ugrott be a másodosztályú kupéba. Zöld ruhát és kis kalapot viselt, a vállán duplacsövű puska lógott, a tarsolyából pedig egy menyétfark kandikált elő. Vadász volt és — éhes. Mert alig helyezkedett el és alig indult el a vonat, kiáltozni kezdett harsány hangon:

— Kalauz, hol kaphatnék egy kis harapni valót; éhes vagyok, mint egy farkas!

Ezt a kiáltást pontosan ismételte, valahányszor állomáshoz közeledett a vonat, de a kalauz mindannyiszor csak ezt felelte:

— Nem lehet, egy percig állunk itt!

A vadászszal szemben egy mosolygó arcú kereskedelmi utazó ült. Az is nagyon éhes lehetett, mert valahányszor a vadász csatakiáltását hallotta, ő mindannyiszor kisebb nagyobb csomagot vett elő a zsebéből és falatozni kezdett belőle. Sonka, szőlő, sütemény, sőt bor és cognac egymásután kerültek elő, mialatt a vadásznak majd kidültek a szemei az éhségtől. Végre is megunt a dolgot és — ráfogta a fegyverét a kereskedelmi utazóra.

— Ne bolondozon, — kiáltott ez — mit akar?

— Sonkát, szőlőt, süteményt, bort, cognacot! — felelte a vadász.

A kereskedelmi utazó kénytelen-kelletlen megosztotta az elemózsiát s mikor ilyen mindketten jóllaktak volt, megkérdezte a vadásztól:

— Igazán rám lőtt volna, ha nem adok az ételből italból?

— Eszembe sem volt. Hiszen tudtam, hogy mindjárt adni fog.

— **(Pásztoróra és zseborá.)** Egy falusi legényember bejövén Pécsre, tegnap este egy kis korcsmában alaposan beborozott s ilyen állapotban szemet vetett egy ismerős menyecske, a ki szalmaözvegyi állapotban leledzik már évek óta. Nem volt nehéz aztán egy pásztorórát kímánkodnia s a boldog és szerencsés furuglyás nagyon meg volt elégedve magával. E meglegedettsége azonban ma reggel eltűnt, mikor eszébe jutott, hogy ő tegnap a zseboráját elvitte egy óráshoz javítás végett s most érte kellene mennie, de nincs a zsebében az óráról kapott elismervény. Még ekkor azt hitte, hogy elvesztette valahol a papirost és anélkül ment el az óráért. Az óra azonban azt a felvilágosítást adta neki, hogy már korán reggel megjelent nála egy asszony és az elismervény felmutatása mellett el is vitte a megreperált órát. A legény erre a rendőrségre sietett s ott bejelentette az

esetet. A nyomozás csakhamar eredményre is vezetett, amennyiben a zálogházban megtalálták az órát, hová azt egy asszony tette be. Ez az asszony pedig nem volt más, mint a káros ismerős menyecskeje, a ki kilopta a zsebéből az óráról szóló elismervényt és sietve elhözván az órát az órástól, egyenesen a zálogházba vitte s ott három forintért elzálogosította. Most az asszonyt jó volna feltalálni, hogy a drága pásztoróra miatt a bíróságnak feljelenthetné a káros; de még eddig nem akadtak rá.

— **(Elvitt kocsi.)** Az könnyebb dolog ugyan, hogy felül az ember valami felügyelet nélkül hagyott fogatra s elhajtja a lovakat és kocsit; de hát nem kedvez mindig a jómadaraknak sem a szerencse ilyen nagyon. Sokszor ráfanyalodnak aztán, hogy lovak nélkül is lopnak kocsit, magukat alkalmazván lovakul. Így tettek Villányon most, a hol *Utyeszenovits* Szevo udvarából egy teljesen felszerelt kocsit vittek el. Most keresik őket.

— **(Fellépett járvány.)** Mint az alispáni hivatal értesítette a városi Tanácsot, megyénk siklósi járásában fekvő Terehegy község sertésállományában a sertésvész fellépett. A község ennek folytán alispáni rendelettel tilalmi zárlat alá helyeztetett.

— **(Sikkasztó jegyzősegéd.)** Kovács Lajos, németbólyi jegyzősegéd, hatvan forint hivatalos pénz elsikkasztása után megszökött. Bujdosásában persze hamar elverte a 60 forintot s mert bűnének akkor még nem ment hire, mikor rendőrségünk kezébe került több csavargó társaságában, a rendőrkapitányság kötött utlevéllel illetőségi helyére, Debrecenbe utaztatta. Mikor a csendőrség kinyomozta, hogy Pécsen volt, már akkor hazalelé utazott s most a debreceni rendőrséget keresik meg, hogy indítsa meg ellene a vizsgálatot a sikkasztás miatt.

— **(Betörők egy imaházban.)** A siklósi izr. hitközség imaházába egyik éjjel betörték s a templomi perselyt felfeszítvén, az abban összegyűlt 3 frtot tevő aprópénzt elvitték. Hogy kik voltak a vakmerő betörők, még nem tudják.

— **(Patkányok a hajón.)** Az első Dunagőzhajós Társaságnak Mohácsnál állomásozó egyik uszályhajóján szárazföldi patkányok jártak. A tolvajok nyugodtan garázdálkodhattak a hajón, mert nem volt rajta senki, a ki észrevette volna őket. Hanem hát még se csináltak nagy kárt, csak hat zsák konkolybuzát vittek el, a mi 15 frt kárt jelent. A szárazföldi patkányokat keresi a csendőrség.

— **(Az egyház kára.)** A mult szombaton Hidasdon az ottani ev. ref. egyházközség tulajdonát képező félszer és istálló — eddig még ismeretlen okból — kigyulladt és le is égett. A tűz a jelzett napon este félhét órakor támadt s éjjelutáni egy óráig tartott. A kár különben 150 frtot tesz ki, de mivel a leégett épületek biztosítva voltak, az nagyrészen megtérül.

— **(Az éj lovagjai.)** A mostani hosszú éjjelek lovagjai kik volnának mások, mint az embertársaik tulajdonára szemet vetett jómadarak? Ezek az éj leple alatt — különösen a falvakban — bejárják az udvarokat s ha másképp nem, betörés útján jut-

nak zsákmányhoz. Ilyen betörést követtek el a mult héten Szébenben is, hol *Wiszmeg* Miklós présházát törték fel s elvitték öt métermázsza buzáját, egy métermázsza zabját és egy métermázsza kukoricáját, a mi összesen 60 forintot ért. A betörést nem vette észre senki, mert a présház lakatlan volt; csak napok mulva látta a tulajdonos az éj lovagjainak garázdálkodását, akiket most erélyesen nyomoznak.

— **(Hiábavaló takarékoság.)** Igen takarékos ember volt Ellenden *Péter* János. Össze is kuporgatott vagy 70 forint készpénzt s azt ládafiában elzárva tartogatta. Történt aztán, hogy a mult vasárnap éjjel nem volt otthon s ezt az alkalmat felhasználta valami jómadár s az ablakon keresztül betört a lakásába, felfeszítette a ládát s kilopta onnan a megtakarított 70 frtot. Ezzel a szép zsákmánnyal sem elégedett meg azonban, hanem egy pár csizmáját is ellopta a tulajdonosnak. Szegény Péter János mikor hazament, rémülve vette észre, hogy meglopták és sietett az esetet a csendőrségnek bejelenteni, hogy keressék a tolvajt, s ne vigye az el szárazon, hogy az ő takarékoságának gyümölcsét ellopta.

— **(Addig jár a korsó a kutra . . .)** mig el nem török: tartja a közmondás. Ezt a közmondást azonban nem szivlelte meg *Hornung* János, geresdi lakos, a ki a nyár óta folyton abból élt, hogy — lopott. Legutóbb *Lemmert* Mátyás házába ment el egyik éjjel, de mert a kamrába nem juthatott be másképp, felmászott a háztetőre, a szalmafedelelet kibontván, bebujt a padlásra s onnan végre az éléskamrába juthatott. Annak ajtaját belülről kinyitván, 19 kiló lisztet, 43 kiló zsirt, azonkívül rozsot, kendert és egy csomó zsákot lopott el. *Nieszl* István, pécsváradi csendőrszervező azonban, a káros feljelentésére, csakhamar kiderítette, hogy ki volt a nagy utat tett betörő s *Hornung* nál meg is találták a zsákmányt. Az ügyes csendőrszervező azonban még régebbi bűnöket is kiderített a jómadár ellen, a ki maga is beismerte, hogy a nyár óta űzi a különféle lopásokat s *Roth* Jakabot, *Horváth* Mártont és *Renk* Györgyöt károsította meg titokban tett látogatásaival nem is szólva arról, hogy *Lemmert* Mátyásnál már előbb is vizitelt egy izben és tőle akkor 20 forintot ellopott. A bűnösnel megtartott házkutatás alkalmával temérdek lopott tárgyat találtak s most majd a bíróság fogja rá kiszabni a megérdemelt büntetését.

— **(Elveszett látszó.)** Már megint elveszett véletlenül egy látszó a színházban. A ki kikölcsönözte előadás után elfelejtette visszaadni. Az esetet a károsult ruhatáros, a kinek meg kell fizetnie az árát, feljelentette a rendőrségnél, a hol megindították a vizsgálatot az elveszett látszó előkerítése iránt. A feledékeny kikölcsönző okosan teszi, ha a látszóvet visszaküldi, a mig bajba nem kerül miatta.

— **(Kiváló tulajdonok.)** Mulatságos pöröcskére lehetett volna kilátás a járásbírósnál, ha a dolog még idejekorán el nem simul. Ugy történt, hogy a jómódu, de eszelős legényt — harmincegy esztendő az istenadta — eljegyezte magának egy bogárszemű, csalafinta leány. A hibás fejű legényt magához

kacsintgatta s eljegyezte magát vele. A legény gyémánt gyűrűvel ékesítette föl a lány ujjait, sőt még négy forintot is adott kölcsön a megszorult jövendőbelinek. A legény anyja is megtudta a dolgot s a törvényre vitte a gyámsága alatt levő fiu ügyét. Pör azonban nem lett a dolgból, mert a leány visszaküldte a gyémántos gyűrűt és még a négy forintot is visszafizette.

— Kapok én olyan legénynél különbet is, mint a maga fia — mondta a csinos leány az anyának.

— Nono — adta rá a szót az anya — ha különbet kaptál volna, mért vetöttél szörmöt erre a szöröncsétlenre?

— Csak azért mert neköm úgy tetszött.

— Tudom én, mi tetszött neköd olyan nagyon a fiamon.

— No?

— Hát a háza, mög a butasága . . .

— **(Házasságok statisztikája.)**

A m. kir. központi statisztikai hivatal Havi Közleményeinek legújabb füzeteiből látszik, hogy október havában, mint rendszeren minden év ez időszakában, erősen fellendült a házassági kedv. Mig ugyanis az idei szeptember havában Magyarországon és Fiuméban mindössze 5895 házasságot kötöttek addig a most elmúlt októberben 9244-et. Ebben a számban, a mely a tavalyi októberhez képest is némi fellendülést mutat, ép a mezőgazdasági munkaszünet megkezdődése folytán, legelőbb a vidék részesedik, a rendezett tanácsu városok és a városi törvényhatóságok pedig egyenlő arány szerint osztoznak. Az egyes országrészek közül a Duna-Tisza közén jött létre a legtöbb házasság, a Dunán túl aránylag a legkevesebb. Aránylagosan a legtöbb házasságot Zombor városában kötötték, a legkevesebbet pedig Bihar, Liptó és Szilágy vármegyékben. Vegyes házasság volt 1203, majd 500-al több, mint a mult hónapban. A keresztény-zsidó házasságok száma 20, ebből 8 esetben a vőlegény volt zsidó, 12 esetben pedig keresztény vőlegény lépett zsidó menyasszonynyal házasságra. A születendő gyermekek vallása iránt megegyezés 242 esetben jött létre, az összes vegyes házasságoknak egy ötödrészeben; még pedig ez esetek többségében, 53%-ban az anya vallásának javára. A legtöbb megegyezés — számszerint 160 — a róm. kath. vallásnak kedvez, a református vallású fél javára létesült megegyezések száma 52, az ágostaiak javára létesülteké 18, a görög katolikusokéra 7, a görög-keletiekére 3. A 20 keresztény-zsidó házasság közül 10 esetben jött létre megegyezés a születendő gyermekek vallására nézve, ezekből 1 szól a zsidó, 9 a keresztény fél javára.

— **(Sztrájkoló elefántok.)** Az elefántok is sztrájkolni kezdenek. Ezek az állatok ismeretesek szorgalmukról és iáradhatatlanságukról. Könnyű szerrel elvisznek óránként ezer kilogrammot hat kilométernyire. Türelmük is példásos volt, de most a szocialista teóriák az ő fejüket is megzavarni kezdik. Indiai lapok írják, hogy egy elefántokkal dolgozó vállalkozó orrmányos munkásai napi eledelét kisebre szabta. A vastagbőrűek az első napon nem vették észre, vagy talán csak kivételnek tartották, a miért nem is érdemes haragudni másnap pedig morogni kezdetek, harmad-

nap azonban megtagadták a szolgálatot. A derék vállalkozó erre gyorsan visszaállította az élelem dolgában az eddigi állapotot.

**Távesővekben és látcsővekben a világ** legjobb készítményeit és legtetszesebb cikkeket feltűnően nagy választékban vette raktárra Schönwald Imre látszerész (Pécs Király-utca Hattyúépület.)

Szini, tábori és mérnöki látcsőveken kívül lorgnettek és szemüvegek, csiptetők minden szemre alkalmazva, továbbá pontosan mutató időjelzők, hőmérők és minden nemű látszerészeti cikkek bocsájtatnak fenti cég által a legutányosabb árak mellett, vidékre is jól csomagoltan, áruba és vétetnek javításba.

## Művészet, irodalom.

○ **Csongor és Tünde.** Vörösmarty Mihály mai születési évfordulója alkalmából Somogyi direktor, irodalmunk eme nagy alakjának tündéres színművét, a „Csongor és Tünde”-t hozta színre. A házon azonban nem látszott meg, hogy ünnepies és kegyeletes az alkalom. Csak éppen, hogy valamivel többen voltak az állóhelyen, mint egyéb hétköznapiokon; különben csekélyszámu közönség nézte végig az előadást s élvezte a darab szépségeit, az idealizmus ellentéteinek cselekvényben alakokban és költői nyelvezetben való előállítását. *Kovács* Mariska csinos Tünde volt; érzéssel szavalt s tegnapi sikerével meg lehet elégedve. *Bihari* Csongorban deklamált a tőle már megszokott hévvel és hatásosan. *Szohner* Olga Ilmája kedves és élénk volt s dicséretére válik a mindjobban a közönség kedvencévé váló ifju naivának. *Benkő* Jolánnak volt legnehezebb szerepe, de ő *Mirigy* boszorkányt mégis igen jól játszotta meg. *Borbély* Balgája eredeti parasztlak s valóban megfelelő alakítás volt, felruházva a paraszthumor minden kellékével. *Csiki*, *Bognár* és *Hevesi* kitűnően interpretálták Vörösmarty bölcselkedő gondolatait a három vándor alakjában. *Delli*, *Erdélyi* és *Láng* pedig a három ördögöt játszották, élénk derűtséget keltve. Jó volt *Andorfyné* is Ledér szerepében; de a nemtőköt ábrázoló kardalosnők vegyes csoportja nagyon lerontotta az illuziót. (→)

○ **Faust harmadszor.** Szombatra volt hirdetve Faust operának harmadszori előadása Odry vendégfelleptével és a pécsi dalárda közreműködésével, de mivel szombaton a katonazenekar a bányatelepi Borbálaünnepen lesz elfoglalva, az operai előadás holnap, *pénteken lesz megtartva*, mire ez uton is felhívjuk a közönség figyelmét.

○ **Igazgatósági tagok jogai, kötelességei és felelőssége.** Kormos Alfréd, a Magyar Pénzügy és a Magyar Kereskedők Lapja szerkesztője és ismert nevű gazdasági író, kiegészítve azt a munkáját, amelyet tavaly a részvénytársaságok felügyelő-bizottságáról irt, most kiadta új könyvét az igazgatósági tagok jogairól, kötelességeiről és felelősségéről. Ami dicséretet előbbi munkájáról elmondottunk, ugyanannyival illelhetjük a jelen könyvet, amelyet nemcsak szerencsés beszállása, világos előadása tesz érdekessé, hanem amely mint egyetlen, mint páratlan ebben a nemből, igazi nyereség a magyar szakiro-

dalomra és közgazdaságra nézve. A mű hat részre oszlik s az igazgatóságok szervezetével, eljárásának és képviselői jogának gyakorlásával, kötelességével, a külföldi részvénytársaságokra vonatkozó különös határozmányokkal és végül a bíróságokkal és büntetésekkel foglalkozik. Az egyes fejezeteket, a részletkérdéseket megvilágítják a döntvények, amelyeket a szerző avatott keze ügyesen sző a szövegbe és könyve eképpen nemcsak hű tükre mindama törvényeknek, rendeleteknek, határozatoknak és gyakorlati tapasztalatoknak, melyek a részvénytársaságok igazgatóira vonatkoznak, hanem becses utmutatás lesz majdan a törvényhozónak, amikor a kereskedelmi törvény reformja napirendre kerül. E csinosan kiállított könyv ára 2 frt és kapható minden könyvkereskedésben.

○ **Egy és más az ujságokról.** Idősebb Szinnyei József, aki a hirlapirodalomnak egyik legbuzgóbb ismertetője és buvára, érdekes füzetet adott ki. A címe: a hazai hirlapirodalom 1897-ben, e száraz cím alatt azonban sok, fáradsággal összeállított statisztika van. Politikai (magyar) napilapunk ez idő szerint 46 van, ami az elmúlt évhez öt lap szaporodást jelent. Ebből 21 Budapesten jelenik meg. Politikai hetilap 64 (tavaly 59), szépirodalmi lap 16 (tavaly 19) van. Csökkenés tehát csak a szépirodalmi lapoknál van. A humort 11 lap szolgálja s hogy a vidámság növekvőben van, abból is látszik, hogy tavaly csak 9 volt. Összesen 937 hirlap és folyóirat jelenik meg Magyarországon. Ez a nagy szám rohamos fejlődéssel keletkezett. Alig száz éve, hogy az első magyar hirlapja: Magyar Hirmondó Pozsonyban napvilágot látott, Budapesten pedig 1788-ban jelent meg a Magyar Merkurius, hetenkint kétszer megjelenő hirlap. 1830-ban 10 magyar lap van, 1847-ben 33. A sajtószabadság évében, 1848-ban és 1849-ben 86-ra szökik e szám, mely 1850-ben 9-re fogy le érthető okokból. 1861-ben 52 az ujságok száma s ez évtől fogva erős a gyarapodás. A kiegyezést követő 1868-ik évben az eddigi 80 maximális szám 140-re ugrik. 1870-ben 146, 1880-ban 368, 1890-ben 631, 1896-ban 801 a lapok száma. Tavaly óta 136-tal szaporodtak a sajtó gyermekei, ami annál meglepőbb, mert 1895-ről 1896-ra a lapok száma ötlet megcsökkent. Idegen nyelvű lap összesen 211 jelent meg; ebből német: 98.

## Szóbeli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1897. évi december 7-ikén.

1. Földvári Ádám — özv. Ruckert Lőrincné d. e. 9 óra.
2. Özv. Dózsa Andrásné — Bocz Erzsébet d. e. 9 és egy negyed óra.
3. Dr. Darányi Ferenc — Stern Károly d. e. 9 és fél óra.
4. özv. Mayer Bálintné — Schvarc Lázár d. e. 9 és fél óra.
5. Fábán Ármin — Spitzer R. d. e. 9 és fél óra.

## Közgazdaság.

□ **Az állategészségügyi felügyelet.** A földmívelésügyi miniszter az alábbi értelmű rendeletet intézte valamennyi kerületi állatorvosokhoz: „Azon eset alkalmából, hogy az egyik állami állatorvos a saját kerületéből

Kőbányára szánt s általa számba vett s megfigyelés alatt tartott hazai sertéseknek vasutra felrakását azon okból, mert a szállítványnak a megfigyelés helyéhez közelebb, de más állatorvosi kerületben fekvő állomáson való berakása kivántatott, ez utóbbi kerületbe beosztott állami állatorvos által kivánta eszközölni, ez uton figyelmeztetem az állami állatorvosokat a hivatkozott rendelet 4. pontjának bekezdésére s c) tételére s 5-ik pontjára, melyekből kétséget kizárólag kitűnik, hogy a szóban forgó egész eljárás a megfigyelési hely szerint illetékes kerületi állami állatorvosnak saját szigorú felelősségével járó feladatát képezi, úgy, hogy a kerületi szolgálat körébe tartozó ezen működésében más állami állatorvos által magát előleges engedélyem nélkül nem helyettesítheti és a hivatkozott rendelet 4. a—c) pontjaiban előírt eljárásán kívül a sertéseknek közvetlen az elszállítás előtt való megvizsgálását és vasutra föladását is kizárólag a sertések megfigyelési helyére illetékes kerületi állami állatorvos tartozik teljesíteni.

□ **Ingyen csemeték községeknek.** Az állami faiskolákban s gazdasági intézetekben nevelt csemetékből a nagyközönség tudvalevőleg olcsó áron szerezheti be szükségletét. A földmívelésügyi miniszter most elhatározta, hogy szegényebb községeknek díjtalanul enged át csemetéket sojtványokat, ha azért folyamodnak. Ugyanilyen kedvezményben részesülnek tanítók, papok s egyes szegényebb gazdák. Folyamodni a jövő hónap végéig lehet.

## Országgyűlés.

**A képviselőház ülése december 2-án.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rövid ülésre jöttek ma délelőtt fél 12-kor össze a képviselők. Ülés elején elnök bemutatja Szapáry László gróf levelét, melyben jelenti, hogy fiemei kormányzóvá történt kineveztetése folytán lemond mandátumáról. Új választás rendeltetik el.

Gajáry Géza benyújtotta jelentését Hock János mezőkövesdi mandátumának pótvizsgálatáról. A hétfői ülés napirendjére tüzetett ki.

Ugyancsak a hétfői ülésben fogják tárgyalni a községeknek magyarságáról és a mezőgazdasági munkás-viszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Ülés végén Kossuth Ferenc sürgős interpellációt intéz a miniszterelnökhöz, hogy tekintettel az ausztriai viszonyokra, mikor szándékozik a kormány Magyarország törvényadta jogával élni és az önrendelkezés alapjára fektetett törvényjavaslatokat benyújtani azoknak az ügyeknek rendezéséről, melyek szorosan összefüggenek független állami létünk kellekeivel.

A szélső baloldalon nagy éljenriadal fogadta az interpellációt, amelyet közölni fognak a távollevő miniszterelnökkel.

## TÁVIRATOK.

— **Községi választások a fővárosban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Budapest összes kerületeiben ma vették kezdetüket a községi választások. Az érdeklődés nagy.

— **Fölfordulás Prágában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Prágában az utcai csöcselék egyre fosztogatja a németek és zsidók boltjait és házait. A katonaság szuronyrohamot intézett a fosztogatókra és sokakat veszélyesen megsebesített. Több izben kényszerítve volt a katonaság sortűzet adni.

Prágában ma kihirdették az ostromállapotot. A fosztogatókat rögtönítelő katonai bíróság elé állítják. A helyzet Ausztriában a lehető legválságosabb.

— **Vajudások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Értesülésünk szerint Bánffy Dezső báró a Ház hétfői ülésében benyújtja a törvényjavaslatot a statusquo önálló meghosszabbításáról.

A függetlenségi-párt végrehajtó bizottsága naponta tanácskozik a perszonálunió kivívása tekintetében követendő taktikáról.

— **A gyulai választás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma vette kezdetét Gyulán a választás. Fél tizenkettőkor Bartha Miklósnak 311, Bodoky Zoltán kormánypárti jelöltnek 205 szavazata volt. A kormánypárt óriási vesztegetésekkel dolgozik és így könnyen lehetséges lesz győzelme.

— **A Dreyfuss-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A francia minisztertanács elhatározta, hogy a Dreyfuss pört nem bocsájtja revízió alá. Párisban óriási az izgatottság.

— **Zavargások Albániában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Miklós görög herceg hadparancsnok figyelmezteti a nagyhatalmakat az albániai zavargásokra, melyek öt katonai beavatkozásra kényszerítik.

— **Bankóhamisító-szövetkezet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Triesztben bankóhamisító szövetkezetet fűdöztek föl, mely belga bankjegyek hamisításával foglalkozott.

## KIR. TÁBLAI ÉRTESEITO.

1897. évi nov. hó 29-én s köv. napjain elintézett ügyek.

(Rövidítések magyarázata: hh. = helyben hagyva, mv. = megváltoztatva, rmv. = részben megváltoztatva, fo. = feloldva, rend. = rendelvénnyel vissza, ms. = megsemmisítve, rms. = részben megsemmisítve, vu. = visszautasítva, hna. = hely nem adatott.)

### I. Polgári tanács.

Előadó: *Pilch Antal.*

- V. 2942. Paks-Orkácsi közbirtokosság tagosítási ügye. — hh.  
2949. Közalapítványi kir. ügyigazgatóság — Batta nagyközönség halászati jog. — fo.  
III. 2943. Pap János — Szunyogh Takács István végr. — hh.  
2952. Bélaváron elhalt Krajcár György hagy. — hh.  
2953. Siklósi tak. ptár s t. — Horváth János s t. végr. — hh.  
2993. Pécsen elhalt özv. Spernek Jánosné hagy. — mv.

Előadó: *Töttössy Béla.*

- V. 2592. Jankovics Gyula — Sárics Julianna házasság felb. — hh.  
2593. Farahó (Pozsár) János — Pettenkofer Agát házasság felb. — hh.  
2606. Oberndorf Erzsébet — Mühl János házasság felb. — mv.  
2611. Eke József — Eke Erzsébet házasság felb. — hh.  
2612. Folk (Volek) János — Wilhelm Mária házasság felb. — hh.

2613. Jezsó Mária — Seszták Lajos házasság felb. — mv.

2614. Marcsa Dániel — Bakk Erzsébet házasság felb. — hh.

Előadó: *Dr. Daempff Sándor.*

- V. 2771. Gombos Anna — Dr. Tarnai Károly panasz. — hh.  
2890. Dr. Kovács József — Dolcin Richárd megtamad. — rmv.  
2816. Özv. Györi Istvánné — özv. Sárics Mihályné s t. 1320 frt. — rend.  
2871. Sziládi György — Ruff Jánosné kiel. végr. felfügg. — hh.  
2906. Groszmann Salamon csődügye. — mv.

Előadó: *Kaufmann Nándor.*

- V. 2941. Paizs Mihály — Korc János 14 frt 55 kr. — hh.  
2948. Török György s n. — Sággy Ferenc végr. — mv.  
2984. Feith Oszkárné — Bechtel Györgyné rendes per. — hh.  
2987. Hofbauer Vilmos — Kásádi János s t. 25 frt. — mv.

### II. Polgári tanács.

Előadó: *Rökk Gyula.*

- V. 2885. Fleisch Ágnes — Mészáros Károly s t. végr. — hh.  
2927. Mrasik István — Markovits Sándor szerződ. érvényt. — hh.  
2932. Pozsgay Ferenc s t. — Hermann Józsefné öröks. — hh.  
2979. Torjanin Dinizia — Torjanin Milos tulajd. megáll. — rmv.

Előadó: *Graff Károly.*

- III. 2939. Kovács M. Ferenc s n. tjog. — hh.  
2940. Golubits József — Varga Mihály előj. tjog. igazol. — mv.  
2944. Nagyszebeni földhitelintézet — Berta János s t. zjog. — rend.  
2958. Fortunató Románi — Satter Mór zjog. előj. — hh.  
2960. Vörös Mihály s n. — Varga Julianna s t. tjog és zjog. — mv.  
2974. Tolnavidéki takptár — Lutz József végr. — hh.  
2990. Petek Borbála — Szirc Mátyás végr. — mv.  
2991. Szabó Pál s t. — tjog. bek. — rend.  
2992. Körmendy Lajos s t. — Körmendy Lajos s t. tjog bek. — mv.  
2994. M. kir. államkincstár — Kövér Péter s n. zjog bek. — rmv.

Előadó: *Zsomboki szky Ferenc.*

- V. 2623. Illés Antai — Pacsai róm. kath. plébánia végr. — hh.  
2692. Gerencsér Ferenc s t. — Püspök József teherm. — rend.  
2776. Farkas Péterné — Buzás Józsefné szerződ. érvényt. — hh.  
III. 2785. Lisziák Ferenc — Jalsovec Ignác végr. — rend.  
2786. Fischl Sándor s t. — Máté András s t. végr. — hh.  
2792. Mihálic János — Varga Róza s t. tkvi kiig. — fo.  
2844. Kovács Lajos — Turi József s t. végr. — rend.  
2861. Véber Gáspár s t. — Ferth József s t. végr. — mv.

Előadó: *Nábráczy Lajos.*

- V. 2955. Berkes István — Gulyás János ing. birt. — rend.  
2956. Gulyás János — özv. Szabó Jánosné st. ing. tul. jog. — rend.

### Büntető tanács.

Előadó: *Babits Mihály.*

- V. 2779. Niklai György s t. közokir. ham. — hh.  
3008. Zányi István hűtlen kezelés. — hh.  
3028. Sümegi László s t. párviadal. — hh.  
3047. Lázár György szánd. ember ölés. — rmv.  
3048. Kis József » » » » — hh.  
3054. Pradanovits Sándor gyilk. — hh.  
III. 2747. Simon János s t. anyakönyvi kihágás. — hh.  
2905. Kovács György » » » » — hh.  
2916. Takács Mihály » » » » — rend.  
2983. Lőcze János » » » » — hh.

Előadó: *Bócz Alajos.*

- V. 3005. Pápai Mihály becs. sért. — vu.  
3006. Vasas Istvánné » » » » — vu.  
3007. Franc Józsefné » » » » — vu.  
3010. Sernacius Lajos s t. sért. — hh.  
3011. Pap Józsefné st. becs. sért. — vu.  
3025. Dani György s t. sért. — mv.  
3029. Szollár Lászlóné becs. sért. — vu.  
3053. Dömötör János felmenőn elköv. k. t. sért. — hh.  
3070. Sárosdi Istvánné st. lopás. — rms.  
3083. Kaiser Lajos st. » » » » — rend.  
III. 3042. özv. Szilányi Istvánné közcsend ell. kih. — ms.  
3043. Kozma István s n. lopás. — rmv.  
3081. Fehér Mari » » » » — hh.  
3141. Horváth István st. közcsend ell. kih. — rmv.



Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

## könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,  
körlevelek, számlák, falragaszok,  
meghívók, tánczrendek,  
hivatalos és gazdasági  
táblázatok, részvények,  
alapszabályok,  
névjegyek stb. elkészítésére.

## Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,  
sodronyfűző,  
perforirozó,  
számozó,  
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével  
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb  
munkáig minden elkészíthető.

# TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

## Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,  
papi és ügyvédi nyomtatványok  
jó papíron olcsó árért kaphatók.

## PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenállók,

kerékpár-jelvényes stb.)

! kaphatók.

## Kuhn-féle író-tollak



nagy választékban.

Vidéki megrendelések  
gyorsan és pontosan  
eszközöltetnek.